

Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru

Viktimološko društvo Srbije je realizovalo dvogodišnji (2011-2013) projekat pod nazivom Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru. Projekat je imao za cilj da doprinese poboljšanju uslova života žena u Kazneno-popravnom zavodu za žene u Požarevcu, osnaživanju zatvorenica, posebno onih koje su ranije trpele nasilje, i pružanju podrške u procesu njihove reintegracije. Uz to, ovaj projekat treba da doprinese smanjivanju marginalizacije i diskriminacije pojedinih kategorija zatvorenica, kao i jačanju kapaciteta zatvorskog osoblja za senzitivan odnos prema osuđenicama, posebno onima koje su bile žrtve nasilja.

Tokom 2011. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

- Istraživanje uslova u KPZ za žene i nivoa poštovanja ljudskih prava osuđenica. U okviru ove aktivnosti realizovano je sledeće:
 - Organizovana je radionica za volontere-ke VDS (13. april 2011. godine) s ciljem njihovog upoznavanja sa projektom, sistemom izvršenja krivičnih sankcija, s posebnim akcentom na međunarodne i evropske standarde u vezi sa izvršenjem kazne lišenja slobode, kao i sa instrumentima koji se koriste za prikupljanje podataka o uslovima u zatvoru i nivou poštovanja prava osuđenica.
 - Pravljenje instrumenata za prikupljanje podataka.
 - Prikupljanje podataka, i to:
 - Posmatranjem uslova u zatvoru (poseta KPZ za žene organizovana je 26. aprila 2011. godine za grupa od 6 volontera i 2 koordinatorke projektnih aktivnosti),
 - Putem intervjua sa osuđenicama i zaposlenima u KPZ za žene u Požarevcu.
- Kampanja za zlostavljene žene koje su počinile (bilo kakav) zločin zbog nasilja koje su trpele, kojom je nastavljena, pre devet godina započeta kampanja Amnestija za žrtve nasilja - Dokle robijom na robiju?. U okviru ove aktivnosti, identifikovane su žene koje će u narednom periodu činiti ključnu ciljnu grupu za zalaganje – starije žene (preko 60 godina) koje su bile žrtve višegodišnjeg porodičnog nasilja i koje su u vezi sa njim izvršile krivično delo.
- Pružanje podrške osuđenicama, i to: emotivne podrške, praktične pomoći i pravne pomoći. Podrška se pruža tokom direktnih kontakata sa osuđenicama, koji se odvijaju u KPZ za žene, kao i putem pisama i telefonskih razgovora.
- Lobiranje državnih organa – u okviru ove aktivnosti održani su sastanci sa predstavnicima Uprave za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstva pravde Republike Srbije i upravnicom KPZ za žene Ankom Gogić-Mitić.
- Podizanje svesti javnosti o ženama u zatvoru i njihovim problemima – Viktimološko društvo Srbije je organizovalo konferenciju za štampu 5. maja 2011. godine u Beogradu. Cilj konferencije je bio da upozna javnost sa projektom i aktivnostima vezanim za projekat, kao i da skrene pažnju javnosti na probleme ženskog zatvora, kao i samih zatvorenica. Na konferenciji su govorile: Jasmina Nikolić, rukovoditeljka službe VDS info i podrška žrtvama, Anka Gogić-Mitić, upravnica KPZ za žene i prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, direktorka Viktimološkog društva Srbije.
- Organizovanje serije od šest radionica za osuđenice pod nazivom Ka životu bez nasilja. Radionice su organizovane za grupu od 10 osuđenica, s ciljem da žene nauče da prepoznaju nasilje, viktimizaciju i nasilničko ponašanje, da prepoznaju psihičke procese u sebi i drugima vezano za nasilje, da steknu veštine i znanja neophodna za konstruktivno nošenje sa konfliktima, za izlazak iz situacije nasilja i prevenciju sopstvenog nasilnog ponašanja, kao i da se osnaže za jedan kvalitetniji odnos sa sobom i drugima. Radionice se organizuju u periodu oktobar-decembar 2011. godine u prostorijama KPZ za žene. Radionice su koncipirale i realizovale: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić i Jasmina Nikolić.

Tokom 2012. godine nastavljene su aktivnosti na planu zalaganja za poboljšanje položaja žena u zatvoru, kako na individualnom, tako i na opštem nivou:

- Nastavljena je kampanja Amnestija za žene žrtve nasilja koje su izvršile krivično delo. Putem istraživanja uslova u zatvoru i kroz pružanje neposredne podrške osuđenicama koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora identifikovane su osuđenice koje su uključene u kampanju. U okviru kampanje organizovano je potpisivanje peticije za pomilovanje tri žene koje su delo izvršile u vezi sa nasiljem kome su prethodno bile izložene. Prikupljeno je 103 potpisa pojedinaca i organizacija širom Srbije. Pored toga, nadležnim sudovima su dostavljena pisma podrške molbama za uslovni otpust za

dve žene. Rezultati ovih aktivnosti su: dve žene su dobile uslovni otpust, dve žene su odbijene za pomilovanje a za jednu ženu koja je u međuvremenu dobila uslovni otpust odluka o pomilovanju nije doneta.

- Tokom 2012. godine nastavljena je saradnja sa Helsinškim odborom za ljudska prava u pogledu pokretanja kampanje povodom 16 dana aktivizma, a vezano za zalaganje za pomilovanje žena koje su bile žrtve nasilja u porodici i u vezi sa tim izvršile krivično delo. S tim u vezi, u toku je priprema javnog slušanja koje će se organizovati 26. novembra 2012. godine u Skupštini RS a povodom 25. novembra – Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama.
- Nastavilo se i sa lobiranjem državnih organa, pa su u okviru ove aktivnosti održani sastanci sa upravnicom KPZ za žene Ankom Gogić-Mitić i načelnicom službe za tretman, zamenikom Ombudsmana za zaštitu prava lica lišenih slobode, a aktivnosti su realizovane i u okviru Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture, o čemu će više reči biti u nastavku izveštaja.
- U realizaciju aktivnosti koje se odnose na zalaganje u okviru ovog projekta neposredno su bile uključene prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, Jasmina Nikolić i Sanja Čopić.
- Aktivnosti na zalaganju su realizovane u okviru projekta koji se realizuje uz finansijsku *podršku Instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte (Mađarska)*.

Okrugli sto Od zatvora do života bez nasilja: Ljudska prava žena u zatvoru

Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru

Informator za žene koje odlaze na izdržavanje kazne u KPZ za žene u Požarevac

Informator za žene koje su izašle iz zatvora